

Konferensen om Europas framtid

KORTFATTAT REFERAT

**Arbetsgruppen för klimatförändringar och miljö, med Pasková (rådet/Tjeckien) som ordförande
21 januari 2021 kl. 16.00–18.00 (i hybridformat)**

1. Inledande kommentarer från ordföranden

Ordföranden öppnade mötet genom att meddela att det kortfattade referatet från arbetsgruppens första möte antagits och nu bör vara online. Ett kommande möte i arbetsgruppen kommer att hållas den 11 mars 2022 för att mer ingående diskutera hur rekommendationerna ska omsättas i förslag. Den 25 mars 2022 kommer en ytterligare diskussion att hållas i arbetsgruppen om förslag, och ett extra möte kommer eventuellt att planeras in längre fram.

Första punkten på dagordningen var rapporter från medborgarna från de europeiska och nationella medborgarpanelerna, följt av fyra ”klusterdiskussioner”, närmare bestämt om 1) jordbruk, livsmedelsproduktion och biologisk mångfald, 2) energi, transport och klimatförändringar, 3) hållbar konsumtion och produktion, 4) information, medvetenhet och dialog.

2. Medborgarrapport – den europeiska medborgarpanelen och nationella medborgarpaneler

Företrädare för den europeiska medborgarpanelen:

Av de 64 förslag som utarbetades i Natolin har 51 valts ut med mer än 70 procent för, varav 34 gällde klimatförändringar och miljö.

När det gäller energi bör elkraftsystemen optimeras genom obligatoriskt införande av koldioxidfilter i befintliga koleldade kraftverk, och man bör på bästa sätt utnyttja den överproduktion som orsakas av genereringen av miljövänliga bränslen såsom vätgas och biobränslen.

Man behöver hitta sätt att minska energiförbrukningen och motivera människor att förbruka mindre energi genom ett bonussystem för att bevara energin. Det behöver också anslås medel till forskning om utveckling av nya sätt att producera grön energi. När det gäller transporter rekommenderar medborgarna att man standardiserar järnvägssystemet i EU, kopplar samman landsbygdsområden och gör kollektivtrafiken överkomlig och säker för alla samt går från individuell rörlighet till delad rörlighet. När det gäller hållbar och ansvarsfull konsumtion behöver det införas begränsningar för reklam för miljöskadliga produkter, ohållbara förpackningar behöver förbjudas och användningen av produkter som lätt kan återintegreras i den cirkulära ekonomin som råvaror stödjas.

När det gäller jordbruk behöver man främja och stödja ekologiskt och regionalt jordbruk, ändra kriterierna för subventionering, minska användningen av bekämpningsmedel, undvika monokultur och massuppfödning för att återställa balansen i ekosystemet. Man bör även driva på utvecklingen av vertikal odling för att vinna mer skyddade områden, utbilda och stödja jordbrukare i genomförandet av miljövänliga jordbruksmetoder samt investera i återbesogningsinsatser.

Företrädare för den franska nationella panelen:

Rekommendationerna var inriktade på energibegränsningar. Förbruka mindre genom att undvika att använda alltför stora mängder energi och genom att stödja forskningsmedel för innovation. Tågtransporter bör vara tillgängliga i hela unionen. Det är viktigt att utveckla marknaden för grön vätgas, harmonisera skatter och subventioner för transportmedel – flygbiljetter bör inte vara billigare än tågbiljetter. Den gemensamma jordbrukspolitiken måste främja produkternas kvalitet och utveckling av god praxis samtidigt som skyddet av naturområden och ekosystem förbättras. Dessutom finns det ett behov av att "omlokalisera" produktionssystemen för korta, lokala produktionskedjor, förbättra skyddet av ekosystem i naturen och skapa skyddsområden i stads- och landsbygdsområden. Dessutom behövs det en koldioxidskatt som straffar dem som gör sig skyldiga till missbruk genom "grönmalning".

Företrädare för den tyska nationella panelen:

Rekommendationerna från det första officiella nationella medborgarforumet i Berlin, Tyskland, betonar behovet av en förordning om en garanterad livslängd för produkter, dvs. att införa en rättslig garanti för en produktspecifik, maximalt utdragen garanterad livslängd för produkter som tillverkas och säljs i EU och skapa öppenhet för konsumenterna. Dessutom bör det fastställas klimatimporttullar – som ekonomiskt ska motsvara de skador som orsakats på klimatet, med ett system av hållbarhetspunkter för vissa produkter.

Företrädare för den nederländska nationella panelen:

68 procent av de nederländska medborgarna anser att EU bör inta en ledande roll i kampen mot klimatförändringarna, och att EU bör utveckla en tydlig framtidsvision. Dessutom anser de att medborgarna bör anpassa sitt eget beteende för att åstadkomma förändringar. I stället för att lägga skulden på varandra måste länderna hitta överenskommelser, utbyta kunskap och skapa lösningar tillsammans. Det behövs ett bättre, rättvisare och enkelt system för att minska koldioxidutsläppen. Kommunikationen om utmaningarna med klimatförändringarna måste vara tydligare och också mer positiv i bemärkelsen att man också anger vilka möjligheter som finns. Ledarna bör också föregå med gott exempel genom t.ex. färre flygresor och fler möten på distans.

3. Ämnesvisa diskussioner

1) Jordbruk, livsmedelsproduktion och biologisk mångfald

- Man tog upp inrättandet av nya skyddade områden för utrotningshotade arter.
- Köttproduktionsprocesser såsom massuppfödning av nötkreatur för köttproduktion bör regleras mer och användningen av dem bör eventuellt minskas.
- Vissa argumenterade att det finns ett behov av att ta itu med intensivt jordbruk. Andra ansåg att begreppet "intensivt jordbruk" av lagstiftningsmässiga skäl måste definieras noggrant och exakt. Vissa svarade att detta också behandlas inom ramen för EU:s från jord till bord-strategi.
- Att undvika överdriven användning av bekämpningsmedel genom intensivt jordbruk och endast använda läkemedel för att behandla sjuka djur, och inte i förebyggande syfte, för att förhindra uppkomsten av resistenta bakterier, diskuterades också.
- Det finns ett behov av att se över den gemensamma jordbrukspolitiken för att säkerställa att subventioner främjar ekologiska jordbruksmetoder. Andra hävdade att reformen av den gemensamma jordbrukspolitiken har beslutats fram till 2027 och att den redan stöder ekologiskt jordbruk. Livsmedelssäkerhetsaspekter bör även beaktas.

- Det behövs en ny ekonomisk modell i Europa för en jämnare fördelning av resurserna, som inte nödvändigtvis är inriktad på ökad produktion. Den hållbara omställningen bör inte ske på bekostnad av de mest utsatta, utan måste prioritera åtgärder för dem som drabbas av energifattigdom.
- Det måste klargöras att det är genom dialog som vi kan förändra vårt samhälle. Vi måste sträva efter att se till att EU:s budget används för att bidra till ett mer klimatvänligt samhälle genom sociala fonder, fördelade på nationell och regional nivå, allt genom dialog för att uppnå samförstånd.
- EU måste vara särskilt uppmärksam i sina handelsavtal när man tittar på miljökonsekvenser. Det behövs strategiska planer på nationell nivå för att säkerställa skyddet av den biologiska mångfalden och livsmedelstryggheten.
- Medlemsstaternas naturliga miljöer skiljer sig åt, så det är viktigt att ta hänsyn till varje regions sammanhang.
- Vissa medborgare såg sin roll mer som att de skulle beskriva önskvärda resultat och att politikerna var ansvariga för att utforma de konkreta lösningar och den finansiering som behövs för genomförandet.

2) Energi, transport och klimatförändringar

- Vi måste ha en energimix som når upp till våra miljöambitioner och stödja investeringar och forskning. Det tar tid att minska utsläppen och öka den förnybara energin, så det finns fortfarande ett behov av alternativa energikällor med låga utsläpp för att ersätta mer förorenande energiformer såsom kol.
- Grön vätgas är ett exempel, även om den kräver mycket stora investeringar på grund av den energi som behövs för att skapa den. Det viktigaste är fortfarande att få bort fossila bränslen och främja elbilar.
- När det gäller energiomställningen finns det ett behov av övergångsbränslen såsom gas, och att inte i alltför hög grad förlita sig på Ryssland som leverantör, att lyfta fram nya projekt och nya sätt att få grön energi till Europa på ett sätt som gör att Europa inte är beroende av en enskild källa.
- Vissa motsatte sig stödet för kärnenergi, medan andra välkomnade EU-taxonomin. Andra betonade behovet av säker energi som en förutsättning för medborgarnas välbefinnande.
- Kollektivtrafiken måste främjas och inkluderas i omställningen av våra mest utpräglade landsbygdsområden. Det behövs en verklig strategi för institutionell uppföljning.
- EU har inte lyckats göra några framsteg när det gäller standardisering av järnvägarna, vilket är mycket viktigt.
För att ha höghastighetståg och nattåg måste vi fastställa en gemensam standard för järnvägstransportenergi i Europa.
- Det finns ett brett stöd för ökade investeringar i kollektivtrafik, men för att kollektivtrafiken ska vara tillförlitlig, effektiv och ekonomiskt överkomlig måste den förbli offentlig, inte privat. Det är viktigt att komma ihåg att många av rekommendationerna kommer att få sociala konsekvenser, vilka inte får förbises.
- Det är viktigt att få fler människor att välja bort bilen. Dessa förändringar kommer dock att påverka bilindustrin och miljontals arbetstagar, så vi måste titta närmare på denna fråga och utarbeta planer för en rättvis omställning.
- Anläggningar som släpper ut koldioxid bör utrustas med filter, och byggnader bör regleras för att bli mer miljövänliga.

- Även om det finns ett behov av att investera i tågtransporter kommer vi fortfarande att behöva lufttransporter i framtiden, så vi måste hitta lösningar för att se till att varje transportslag är rätt prissatt och tar hänsyn till miljömässiga och sociala aspekter.
- Det finns ett behov av att främja den "blå ekonomin": havsmiljön försämras på grund av överfiske och föroreningar. Havsskyddet bör stå i främsta ledet på den globala agendan.
- Det finns ett behov av att säkerställa en "rättvis omställning" mer allmänt genom en rättslig ram för en rättvis omställning och tillhandahålla tillräcklig finansiering för omställningen, och det behövs också mer finansiering för forskning.

3) Hållbar konsumtion och produktion

- Införande av en standardiserad produktmärkning i hela EU, som visar hållbarhet, materialåtervinningsbarhet, bortskaffningsprocess och inverkan på hälsan, och som kan läsas med hjälp av en QR-kod i ett kombinerat, lättläst format.
- EU bör ha strikta kontroller av miljöskadliga förpackningar. Ekonomiska incitament skulle kunna införas för att hjälpa företag att byta till helt biologiskt nedbrytbara förpackningar.
- Förpackningarna bör göras så kompakta som möjligt för att spara resurser.
- Det nuvarande retursystemet bör utvidgas och förbättras så att det tillämpas lika i alla medlemsstater, särskilt plast- och glasflaskor, med möjlighet att inkludera andra typer av flaskor och behållare.
- Det finns ett behov av att öka den nuvarande garantitiden för elektronik och kontrollera kostnaderna för reservdelar för att främja reparation och minska bortskaffandet.
- Det behövs bättre lagstiftning och öppenhet för att säkerställa och främja rättvist producerade produkter på marknaden.
- Det är viktigt att företagen hålls ansvariga för sina respektive leveranskedjor, inklusive delar utanför EU.
- Att använda regionala kretslopp för att skapa arbetstillfällen och stärka den lokala ekonomin är en viktig aspekt.

4) Information, medvetenhet och dialog

- EU har satt upp många ambitiösa mål inom ramen för EU:s gröna giv och har samlat många lösningar för att uppnå dessa mål. Farhågorna är att dessa mål knappast kommer att uppnås av medlemsstaterna, och att alla länder inte har de resurser som krävs för att uppnå dem. Det är dags att tänka på en alleuropeisk samarbetsstrategi och att medlemsstaterna delar med sig av sina erfarenheter i en databas.
- Det finns ett behov av att göra kunskap om klimatförändringar mer tillgänglig, t.ex. genom att skapa en europeisk onlineplattform som publicerar och kontinuerligt uppdaterar vetenskaplig information och vetenskapliga rapporter, och där medborgarna kan föra en dialog med experter för att avmystifiera klimatförändringarna.
- Rent generellt kan miljövänliga standarder endast införas inom en mer allmän politisk ram och en ständig dialog.
- Demokratin i arbetslivet behöver stärkas och vidareutvecklas, och arbetstagarna och fackföreningarnas företrädare bör involveras fullt ut.
- Internationellt bör EU öka sitt ledarskap och inta en stark roll för att främja ambitiösa klimatåtgärder och en rättvis omställning, till exempel inom ramen för FN. Ett sådant globalt

ledarskap är särskilt viktigt eftersom många sektorer konkurrerar internationellt, och att anta klimatåtgärder endast på EU-nivå kan därför inverka negativt på företag och deras arbetstagare.